

Legasten covek sa dobrom ili prosecnom inteligencijom vidi svoj svet drugacije nego drugi, njegova koncentracija je slabija kada naide na simbole kao sto su slova ili brojevi, posto on kroz njegov nedostatak u radu drugacije oseca nego ljudi koji nisu legasten.

Dr. Astrid Kopp – Duller (1995)

Svako moze biti srecan ako ima druga koji je legasten. Legasteni ljudi su vrlo kreativni, tehnicki vrlo strucni- moj kompjuter su mi namestili legastena deca i sa puno razumevanja su mi sve objasnili.

Svaki legasten covek ima jedan vrlo izrazit smisao za pravednost. U danasnje vreme je to vrlo vazno, -ja sam vrlo srecna da takvi ljudi jos postoje. Legasten covek je vrlo veran drug za ceo zivot.

Vrlo cesto su legasteni ljudi mesaju sa time da neznaju citati i pisati. Zaista postoji razlika ali najpre u napredivanju.

Pokusajmo razliku da pokazemo.

Do slabosti u citanju i pisanju moze dodi kroz fizicki i psihicke, familiarne razloge, prosvetne metode, nedostatak u nastavi i ako je slabije nadaren. Ali legasten je nasledeni faktor, sto znaci da je vec kod rodenja postoji. Kako se ova prirodjenja sklonost izrazava, zavisi sve od njegove okoline. Nade li legasten covek ljude koji ga razumeju, koji njegove zahteve udovoljavaju, jer tako oni nece nikada imati probleme u skoli.

Legasteni sto pre prepoznati je vrlo vazno. Mnogo toga moze se u predskolskom odgoju primetiti. U doba dok dete jos puzi moze se vec prepoznati slabost za citanje i ucenje, to jedan vrlo vazan deo razvoja. Kod mnogih legastenih ljudi mozemo posmatrati da li je taj deo razvoja kratak ili ga dete uopste nije bilo. To su obicno deca koja skroz po podu puze ili puze samo na ledima ili na stranu. Ovde je vrlo vazno, da decu posmatramo da li jos neke znakove mozemo od legasteni prepoznati. Posto je legasteni urodjena, je vrlo vazno posmatrati kad je jedan od roditelja ili rodaka legasten.

Ako vec na pocetku skole prvi problemi kod citanja, pisanja i racunjanja se pojave vazno je da se to odmah razjasni a ne gubiti draceno vreme. Vise vezbanja ne pomaze u tom slucaju puno, tada dolazi do puno razocarenje koje dete i roditelja.

To ne mora i ne treba biti. Mi svi znamo da legasteni nije bolest, niti trajno telesno ostecenje i da legastena deca nisu ni lenja ni glupa.

Ja sam legasteni trener i mnoge majke i deca traze pomoc kod mene.

Sa testom koji je na kompjuteru ili sa drugim sredsivima sa igrama, pogotovo kod male dece koja jos neznaju da rukuju sa kompjuterom, moze se za kratko vreme utvrditi koje su opaznje osjetilom kod deteta drugacije i sta se mora trenirati.

Prvi deo testa je paznja.

Drugi deo se posvecuje posebno opaznjama osjetilom koje su nam kod citanja, pisanja i racunjanja potrebne. To su :

opticko razlikovanje je uspeh da prepoznamo to sto je isto ili razlicito, sto znaci da ne mesamo stvari.

Opticko pamcenje je uspeh da to sto smo videli zapamtimo i ako je potrebno da ponovimo.

Opticka seralitet je uspeh opticke utiske ili redove ponovo poredati.

Akusticka razlika je to sto smo culi, da tacne reci cujemo ili reci koje slicno zvuce razlikujemo.

Akusticka paznja je to smo culi zapamtimo i po potrebi ponovimo.

Akusticka seralitet je u jednoj recenici da cujemo koja rec je prvo bila izgovorena.

Prostorska orijentacija je prostor , velicinu i celinu oceniti.

Sema tela je kod svog tela levo i desno razlikujemo..

Kada je sve iste iztestovano moze se tek utvrditi sta dete mora trenirati.

Ovde pricamo o prvom delu legasteni.

Ako smo granicu prošli sa preteranom zahtevanjem i nerazumevanjem tada se deca upadljivije ponasaju tada pricamo o drugom delu legasteni. Ona je naravno teze od prve. Zato je vrlo vazno kod prvih znakova deci pomoci. Deca su potrebni brzi rezultati. Mi ne zelimo bolesnu decu nego decu koja veruju u sebe.

Zato je isto vrlo vazno zajedno raditi izmedu roditelja, nastavnika i legasteni trener. Zato razredni ne moze sam biti duzan za uspeh legastene dece.

Ako je ovaj krug zatvoren i deca vide da nisu sami sa svojim problemima nece se vise upadljivo ponasati.

Stalno pricati vezbaj vise ili to ce se samo od sebe poraviti nije ovde nista izgubilo. Ovde zelimo isto reci da ima nastavnika koji se trude, ali kad nastavnik meni kaze da legasteni ne postoji i da ja imam pogresan posao moram nazalost njih isto pitati da li su oni stvarno nastavnici.

Vazno je isto razlikovanje izmedju greske u pisanju i greske u paznji. Legastene deca prave najvise greske u paznji sto znaci da oni u tom momentu kroz njihove slabosti u pisanju ili citanju ne primecuje da pravi gresku. Ove greske u paznji se pojavljuju pogotovo kod reci koje vrlo cesto upotrebljavamo.

Postoji jedan red gresaka u paznji.

Kracenje reci ili izostavljanje dodavanje slova redosled

Zanenjivanje opticki razlicitih slova

Zamenjivanje akustickih razlicitih slova

Greska u otezivanju slova

Greska u pamcenju reci koje stalno upotrebljavamo pisu se pogresno, isti gradovi pisu se drugacije.

Kombinacije tipologije.

Predprobleme legastene dece je da svoje misli ne mogu da koncentrisu kod citanja, pisanja i racunanja.

Resenje je vise paznje ali isto poboljsanje kroz treniranje sa ciljem. Kao i individualni trenig za greske u pisanju, citanju i racunanju.

Tu se stvara razumevanje sa slikama i premestanje slova i brojeva.

Sta legasten covek opipa ili trodimenzionalno vidi, to dete odmah upamti. Ovde je isto vrlo vazno familijarne reci razlikovati. Kad imamo rec voziti (vozilo, vozac) mogu se odmah nekoliko drugih reci napraviti iz iste familije.

Radnja sa plastelinom, pastom za raziranje i.t.d. deca se tome raduju njima to mnogo pomaze. Vrlo vazno je isto radnja na kompjuteru- legastene deca imaju vrlo dobar pristup kompjuteru. Trenig mora za svako dete posebno sastavljen biti zato je vrlo vazno samo sa jednim detetom tenirati.

Legastenoj deci je potrebno puno paznje i vremena, onda ce tek biti ista kao i druga deca.

Ta deca nisu nista izgubila u specijalnoj skoli za zaostale!!!!

Stalna kontrola i posmatranje je vrlo vazno.

Pokusajmo zajedno novi svet da napravimo, gde legastene ljudi svoje stalno mesto imaju i nas svet ist bez predsuda. Kad bi smo vise slusali na legastene ljudi mogli bi smo mnogo toga od njih nauciti jer oni mogu nama mnogo toga pokazati.

Kontakt: Sissi Nuhl diplomirani trener za legasteni

526 49 63

0676 5975412

